

Speech CDA Groningen, Jan Peter Balkenende, 10 januari 2006

Dank voor uitnodiging, geweldig om hier onder vrienden te zijn, in het begin van het nieuwe jaar. Ricky (steunpunt) heeft er lang voor geijverd om deze avond mogelijk te maken en ik ben blij dat de actualiteit vanavond geen roet in het eten heeft gegooid.

Het is ook goed om hier te zijn in deze mooie landelijke streek en het mooie dorp Zuidhorn. Lokaal staat bij het CDA centraal.

Groningen is mijn eerste CDA-optreden in 2006. Een kleine twee maanden en er zijn gemeenteraadsverkiezingen.

In die verkiezingen zijn thema's aan de orde waar het CDA sterk in is. Onderwerpen die mensen na aan het hart liggen.

Campagne richt zich dan ook op zaken die dicht bij de mensen staan. Onderwerpen als veiligheid, leefbaarheid, huisvesting en bereikbaarheid.

Veiligheid

Met de veiligheid in Nederland gaat het gelukkig na de grote investeringen die dit kabinet gepleegd heeft een stuk beter.

Maatregelen als een forse capaciteitsuitbreiding van politie en justitie, twee op een cel, afname van DNA, identificatieplicht etc. hebben de criminaliteit doen dalen en ook het gevoel van veiligheid verhoogd.

Toch zal het CDA blijven werken aan het nog verder vergroten van de veiligheid. Landelijk efficiënter organiseren om lokaal nog effectiever te zijn. Het behoud van inzet van wijkagenten is bij de centralisatie van het politiebestedel voor het CDA dan ook een belangrijk punt.

Belangrijk onderwerp zijn ook de waarden en normen. Het terugbrengen van gemeenschapszin. Bruggen bouwen en een samenbindend element zijn in de samenleving in plaats van bevolkingsgroepen tegen elkaar op te zetten.

Saamhorig Nederland

Het CDA kiest voor een saamhorig, sociaal en slagvaardig Nederland.

Het is geweldig om te zien hoe er de afgelopen jaren vele verbanden, organisaties en relaties ontstaan waarin de oplossing van maatschappelijke vragen en knelpunten gezamenlijk ter hand zijn genomen.

De overheid kan dit niet opleggen, maar wel reguleren. Hiervoor was een belangrijke omslag in het politieke denken nodig. De vraag is niet meer "hoe kan de overheid uw problemen oplossen", maar "wat heeft u van de overheid nodig om uw problemen op te lossen."

Er zijn genoeg tekenen van hoop dat er mensen zich in willen zetten voor anderen en dat er nieuwe maatschappelijke verbanden ontstaan die zich de noden van de samenleving aantrekken. Kijk bijvoorbeeld naar de website www.zestienmiljoenmensen.nl Daar vind u meer dan 700 initiatieven van buurtbewoners, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties door heel Nederland!

De Koningin, die ik vanaf hier ook graag een spoedig herstel zou willen toewensen, sprak hierover in haar kersttoespraak. Door jezelf in te zetten voor anderen en het openstaan voor elkaar komen "altijd weer krachten op die inspireren en het leven uittillen boven het banale van alledag".

Ik zie het bewijs hiervan dagelijks om me heen als ik in het land ben. Ik herken me dan ook niet in het beeld dat de PvdA heeft van Nederland. Dat Nederlanders niet trots zijn op hun land, geen

zelfvertrouwen meer hebben, de toekomst niet meer aankunnen.

Sterker nog, het is een belediging voor al die mensen die zich inzetten voor de ander en ons land.

Geen pessimisme, maar optimisme. Ook voor de toekomst. De lastige maatregelen werpen hun vruchten af. Tekenen dat na het zuur van de afgelopen jaren nu het zoet komt.

Het saamhorige Noorden

Voor de Noordelijke provincies is bemoedigend dat het Noorden in de afgelopen jaren van recessie niet zo onevenredig hard is getroffen als andere keren het geval was.

Het is van belang dit economisch beleid voort te zetten en voor het Noorden van belang om te blijven investeren aan het versterken van de economische structuur.

De samenwerking van de drie Noordelijke provincies en de grote steden blijft daarbij van groot belang.

Door gezamenlijk op te trekken zijn er ook samen met het kabinet een aantal belangrijke resultaten geboekt:

Na 10 jaar overleg is eindelijk - dankzij de inzet ook van onze minister van VenW Karla Peijs - de verdubbeling van de N33 een feit en wordt het knooppunt van Joure aangepakt.

Het Nieuw regionaal economisch beleid (Pieken in de Delta) dat tot stand gekomen is onder de verantwoordelijkheid van Stas EZ Karien van Gennip heeft hier best een lastige discussie opgeleverd, maar dankzij haar inzet en de inzet van Jan Jacob van Dijk in de Tweede Kamer komt er 120 miljoen beschikbaar voor het Noorden.

De economie in het Noorden heeft het niet altijd makkelijk, maar ik heb er alle vertrouwen in dat het met een gezamenlijke aanpak, rijk, provincies, gemeenten en bedrijfsleven tot een succes kunnen komen.

Dames en Heren,

Zoals ik al zei het is het begin van een nieuw jaar. De afgelopen weken is er veel terug gekeken op de goede en slechte zaken van het afgelopen jaar.

Wanneer je de jaaroverzichten bekijkt en je ziet de opeenstapeling van ellende dan besef je nog eens hoeveel er gebeurd is het afgelopen jaar. De beelden van de tsunami blijven hoe vaak je ze ook ziet even schokkend. En ook op dit moment zien we nog het verdriet in Pakistan.

Reactie van medeleven in Nederland was overweldigend en ontroerend. We zijn nog steeds een land met een sterke traditie om mensen in nood waar ook ter wereld te helpen.

Mensen helpen die getroffen worden door natuurrampen, armoede, honger, oorlog.

ISAF

Dames en heren,

In dat verband moet me ook iets anders van het hart.

Momenteel is er veel ophef over een eventuele Nederlandse militaire missie naar Uruzgan in Afghanistan.

Helaas is het verkeerde ophef.

Door allerlei Haagse discussies over procedures, zijn we uit het oog verloren waar het eigenlijk om gaat. De toekomst van de Afghaanse bevolking.

Mag ik u even het beeld schetsen?

30 miljoen Afghanen hebben 23 jaar geleefd in oorlog en onderdrukking. De laatste jaren onder het juk van het Taliban-regime.

Het resultaat: totale ontregeling. Een overheid die niet goed functioneert.

Het ontbreekt de bevolking aan bijna alles: voedselzekerheid, elementaire gezondheidszorg, basisonderwijs, veilig drinkwater. De economie is compleet ontregeld.

Driekwart van de mensen is analfabeet. De kindersterfte is hoog, de levensverwachting laag.

Afghanistan is een kwetsbaar land. Een voedingsbodem voor terrorisme.

Nu zijn er moedige stappen gezet naar democratie. Naar wederopbouw. Naar hoop.

Afghanistan is op de goede weg, maar de Afghanen zijn er nog lang niet. Zo'n lange periode van instabiliteit en conflict poets je niet twee jaar weg. Internationale hulp bij de wederopbouw is onontbeerlijk.

Dames en heren, om deze werkelijkheid gaat het om als we het hebben over Afghanistan. Het gaat ten diepste om de vraag wat we kunnen doen om de Afghaanse bevolking de kans op een betere toekomst te bieden.

Nederlandse militairen leveren nu al in 2 delen van Afghanistan een belangrijke bijdrage aan vrede en veiligheid. Aan een verbetering van de situatie voor de bevolking. Nuttig werk. Onmisbaar werk.

Nu zijn er plannen om de bijdrage van de Nederlandse militairen te concentreren in de Afghaanse provincie Uruzgan. Om daar te werken aan wederopbouw. Aan verbeterde veiligheid. Aan ondersteuning van de lokale overheid.

Over deze missie is veel onrust ontstaan. Begrijpelijk, want we moeten ons de vraag stellen of we het goede werk dat we willen doen ook succesvol kan zijn. Of we het voldoende veilig kunnen doen. Maar over deze vraag lijkt het al niet meer te gaan. Wanneer we echt iets goeds willen doen voor de Afghaanse bevolking is dát echter de discussie waarover we het moeten hebben.

Kan ik garanderen dat onze militairen in Uruzgan geen schot hoeven lossen?

Nee.

Kan ik garanderen dat onze militairen er zonder kleerscheuren vanaf komen?

Nee.

Geen enkele militaire missie is zonder risico. Ook deze niet. Maar laten we niet vergeten dat we te maken hebben met goed getrainde militairen.

Uitstekend opgeleid en toegerust. Professionals. Die weten wat ze kunnen. En doen wat ze moeten doen. Dat hebben ze in Irak bewezen. En bewijzen ze ook nu al in Afghanistan.

En mochten er zich calamiteiten voordoen, dan krijgen wij hulp en steun van onze Navo-bondgenoten. Daarover zijn keiharde afspraken gemaakt.

Onze militairen worden niet aan hun lot overgelaten.

Ik wil vandaag een oproep doen. Laten we volop debatteren over de missie naar Afghanistan. Maar laten we ons dan wel concentreren op de kern van de zaak. Het perspectief dat onze Nederlandse militairen de Afghaanse bevolking kan bieden.

Laten we niet over een nacht ijs gaan. Laten we ons heel goed informeren over de risico's. En laten we een zorgvuldige afweging maken. Gebaseerd op feiten.

Ik wil vandaag duidelijk maken waar ik in de discussie sta. Ik wil dat onze Nederlandse militairen een bijdrage leveren aan de wederopbouw van Uruzgan.

Ik vind dat Nederland mogelijkheden heeft die ze ten dienste moet stellen aan mensen die het veel minder hebben.

Afghanistan is voor mij een land dat we niet aan het lot mogen overlaten.

Dat dat niet zonder draagvlak in de Kamer kan is evenzeer duidelijk, maar weet van mij dat ik mij de komende weken ga inspannen om de Kamer van het nut en de noodzaak van deze missie te overtuigen.

Zorgstelsel (evt)

Dames en Heren,

Een andere landelijk onderwerp wat terecht veel aandacht krijgt deze dagen is de invoering van het nieuwe zorgstelsel.

Na dertig jaar praten wordt in het komende jaar het onderscheid tussen ziekenfonds en particulier opgeheven.

En kan er geen onderscheid meer worden gemaakt naar leeftijd, gezondheid of handicap. Een sociaal stelsel.

Ook de onrechtvaardigheid van mensen met een hoog huishoudinkomen waarvan 1 van de partners toch in het ziekenfonds zit wordt hiermee opgeheven.

De laatste maanden van het jaar is door de belastingdienst onder leiding van Joop Wijn met man en macht gewerkt om zorg te dragen dat de mensen die de zorgtoeslag tijdig hadden

aangevraagd deze ook daadwerkelijk kregen. Het ging daarbij om iets meer dan 5,5 miljoen aanvragen voor de huur en/of zorgtoeslag. Een niet geringe prestatie.

Ik onderken de onzekerheid die mensen hebben over het zorgstelsel, maar zal er alles aan doen dit stelsel te laten slagen.

Die onzekerheid is ook niet vreemd. Wanneer iets voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog verandert heeft dat natuurlijk een grote impact.

Daar komt bij dat het werkelijk iedere Nederlander raakt. Dat is dus anders dan bij veranderingen in de sociale zekerheid.

En inderdaad, iedereen moet nu een keuze maken, ongeacht opleiding en kennis. Echter, ik zie ook prachtige initiatieven ontstaan: van gemeenten, verzekeraars, vrijwilligersorganisaties, de consumentenbond. Mensen helpen anderen. Maatschappelijk initiatief. Ik juich dat toe.

Mensen zijn zeer wel in staat die keuze te maken. Met elkaar zijn we veel mondiger en geëmancipeerder geworden dan in de jaren 50. Ik ben daar dus niet zo somber over.

Neemt niet weg dat we als overheid alles zullen doen om de invoering zo goed mogelijk te begeleiden. Concentratie dus op uitvoering en invoering in plaats van nieuwe beleidsinitiatieven.

Beloften waargemaakt

De verandering van het zorgstelsel was één van die hete aardappels die Paars voor zich uit geschoven had. Dit kabinet heeft al die moeilijke problemen wel durven aanpakken.

We kunnen stellen dat veel van de beloftes uit 2002 zijn ingelost.

De economische crisis heeft te veel goede dingen aan het zicht onttrokken. Maar in 2006 zullen ze meer en meer zichtbaar worden.

Gemeenteraadsverkiezingen

Ik noem u hier vanavond met opzet al deze resultaten zo nadrukkelijk, omdat u er de komende weken weer volop op zult worden aangesproken.

Het zijn lokale verkiezingen, maar u krijgt ook de vragen over het landelijk beleid. Daarom ben ik vanavond ook naar Groningen gekomen. Om u daarin te ondersteunen en te motiveren.

Het doet me goed hier vanavond in het nieuwe jaar in aanloop naar de verkiezingen op 7 maart veel enthousiaste mensen en ervaren en nieuwe jonge politici te zien. Ik ben hier vanavond gekomen om u in uw verkiezingsstrijd te ondersteunen. Zo te zien gaat dat zeker goed komen. Graag wil ik u allen veel succes wensen!